

5:4-5 The Good Old Days

1. Rashi to Shoftim 5:4

כך אמרה דבורה קשה היא התורה לפרוש ממנה וטובה היא לדבק בה שהרי במורא ובגבורה נתנה ולכך נמסרו ישראל ביד העובדי כוכבים על פרישתם הימנה וכשהתנדבו לעסוק בה נושעו

Devorah declared this: It is hard to leave Torah, and good to stick to it. It was given with awe and might, and so Israel was given to the idolaters when they left it. When they volunteered to immerse themselves in it, they were rescued.

2. Abarbanel to Shoftim 5:4-6

אמרה דבורה ד' בצאתך משעיר לתת התורה, ארץ רעשה גם שמים נטפו והרים נזלו מפני ד', כי השמים והארץ כלו חל מפניו, אבל בימי שמגר בן ענת ובימי יעל לא היה כן, כי לא היו האומות יראים מפחד ד' ומהדר גאונו והארץ לא רעשה ממנו, עד שחדלו ארחות, כי לא היו האנשים יכולים ללכת בהם מפחד אויב...

Devorah said: Gd, when You left Seir to give the Torah, the land shook, the heavens dripped and the mountains flowed before Gd, for the heavens and earth all trembled before Him. But in the days of Shamgar ben Anat and in the days of Yael it was not thus, for the nations did not fear Gd and the glory of His might, and the land did not shake from Him, to the point that people stopped travelling the roads, for they could not go there, due to fear of the enemy...

5:6-8 The Bad New Days

3. Rashi to Shoftim 5:6

מלמד שאף יעל שפטה את ישראל בימיה:

This teaches that Yael also judged Israel, in her day.

4. Abarbanel to Shoftim 5:6

לא זכרה שאר השופטים לפי שהיתה תשועתם שלימה, אבל שמגר לא היתה שלימה תשועתו, וזכרה עמו יעל להשוות ביניהם בשאין תשועתם שלמה עם היות שעשו תשועה מה

She did not mention the other judges, for their victory was complete. Shamgar's victory was not complete. She mentioned Yael with him to equate them in that their victories were not complete, although they did accomplish something.

5:9-12 Interlude

5. Talmud, Pesachim 66b

'אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו' מהלל... 'אם נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו' מדבורה, דכתיב "חדלו פרזון בישראל חדלו עד שקמתי דבורה שקמתי אם בישראל וגו'" וכתוב "עורי עורי דבורה עורי עורי דברי שיר וגו'"

'A sage who is arrogant loses his wisdom' from Hillel... 'A prophet [who is arrogant] loses his prophecy' from Devorah, as seen in 5:7 and then 5:12.

6. Abarbanel to Shoftim 5:12

אני חושב שלמה שדבורה אמרה בתחלת אמריה "שמעו מלכים האזינו רוזנים אנכי לד' אנכי אשירה", וברק מפני זה שתק ולא אמר שירה, הנה כאשר ראה שהיא נתפשטה בדברים אחרים שאינם מעצם השיר אמר אליה "עורי עורי דבורה", רוצה לומר "ראה דבריך, עורי דברי שיר ואל תטפל בדברים שאינם מהשיר", היא השיבתו "קום ברק ושבה שביך", רוצה לומר מה לך להוכיח אותי על מלאכת השיר הראוי והמיוחד אלי? עשה אתה מלאכתך ושבה שביך...

In response to Devorah's beginning, "Listen kings, lend an ear counselors, I am for Gd, I will sing," Barak was silent, and he did not sing. When he saw her veer into other matters which did not relate to the actual song, he said to her, "Wake up, wake up, Devorah," meaning, "See your words, wake up and sing the song, and do not deal with extraneous matters." To which she replied, "Arise, Barak, and take your captives," meaning, "Why are you instructing me on how to compose the song, which is suitable specifically for me? You do your job, and take your captives"...

5:13-23 The War

Ephraim	Praised (5:14)
Binyamin	Praised (5:14)
West/East Menasheh	Praised? (5:14)
Zevulun	Praised (5:14, 5:18)
Yissachar	Praised (5:15)

Reuven	Criticized (5:15-16)
Gad	Criticized? (5:17)
East Menasheh	Criticized? (5:17)
Dan	Criticized (5:17)
Asher	Justified (5:17)
Naftali	Praised (5:18)

7. Radak to Shoftim 5:17

והלא מכיר אומר שבא למלחמה, ומכיר אבי גלעד, וארץ הגלעד לבית מכיר, כמו שאמר "ויתן את הגלעד למכיר בן מנשה!" ויש לפרש כי מה שאמר "גלעד בעבר הירדן שכן" על בית יאיר בן מנשה אמר, שגם הוא היה חלקו בארץ הגלעד... ויש לפרש עוד כי מה שאמר "גלעד בעבר הירדן שכן" הוא דרך תמיהה, ואומר לראובן "למה ישבת בביתך ולא באת למלחמה? גלעד עשה כן כמו שעשית אתה וישב ושכן בעבר הירדן, הלא חרד ובא לעזור למלחמת ישראל, ואתה למה עשית כן?..."

But didn't it say that Machir came to war, and Machir was the father of Gilad, and the land of Gilad went to Machir's family, as in Bamidbar 32:40! One could explain that "Gilad resided on the other side of the Yarden" referred to the family of Yair ben Menasheh, who also took a portion in Gilad... And one could also explain that "Gilad resided on the other side of the Yarden" is a challenge. He said to Reuven, "Why did you sit at home and not come to battle? Gilad did as you did, dwelling on the other side of the Yarden, and he trembled and came to help in Israel's war; why did you do as you did? ..."

8. Radak to Shoftim 5:23

שם עיר קרובה למקום המלחמה ולא באו לעזרה לפיכך קללה אותן, אבל הרחוקים שלא באו לא קללה אותם:

The name of a city close to the battle; they did not assist, and so she cursed them. She did not curse the distant ones who did not come.

5:24-27 Yael's Deed

9. Rashi to Shoftim 5:24

למה? הן ילדו ויגדלו, ואם לא יעל הרי הרשע הזה בא ומאבדן. כך הוא בבראשית רבה. ד"א אף יעל היתה יושבת אוהלים, לפיכך הזכיר אותה בברכת אוהלים:

10. Abarbanel to Shoftim 5:24

לפי שהנשים הצנועות באהל אולי יחרה אפם על הפעל הזה שעשתה יעל, ולכך צותה שלא יקללו אותה ולא יגנוה ולא יאמרו שהוא מעשה אכזרי, אבל יברכוה...

11. Ralbag to Shoftim 5:24

אמנם יעל תהיה ברוכה כי עזרה להם בהריגת סיסרא, ויותר מנשים שהן באהל תבורך

12. Talmud, Nazir 23b

אמר ר' נ' בר יצחק: גדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה. והאמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן שמתוך שלא לשמן בא לשמן! אלא אימא כמצוה שלא לשמה, דכתיב "תבורך מנשים יעל אשת חבר הקני, מנשים באהל תבורך." מאן נשים שבאהל? שרה רבקה רחל ולאה. א"ר יוחנן: שבע בעילות בעל אותו רשע באותה שעה, שנאמר "בין רגליה כרע נפל שכב וגו'..."

13. Midrash, Vayikra Rabbah 23:10

שלשה הם שברחו מן העבירה ושתף הקב"ה שמו עמהם, ואלו הן: יוסף ויעל ופלטי... יעל מנין שנאמר (שופטים ד) "ותצא יעל לקראת סיסרא ותכסהו בשמיכה" - מהו 'שמיכה'? רבנן דהכא אמרי: בסודרא. ורבנן דתמן אמרי: במשיכלא. אמר ריש לקיש: חזרנו על כל המקרא ולא מצינו כלי ששמו 'שמיכה', ומהו 'שמיכה'? "שמי כה", שמי מעיד עליה שלא נגע בה אותו רשע...

14. Rabbi Ari Shvat, Techumin 30 - <http://www.zomet.org.il/?CategoryID=266&ArticleID=639>